

PATOLOGIA DE LA REPRODUCCIÓ

Curs acadèmic: 1999-2000

Professor responsable: Teresa Rigau i Mas

Professors: Teresa Rigau (V0-229), Jordi Miró (V0-221),
Joan Enric Rodriguez (V0-227)

Horari de tutoria: Dimecres de 14-16h

Objectius específics:

1. Donar a conèixer els problemes que afecten a l'aparell genital i a la funció reproductiva, la seva etiologia, diagnòstic, tractament i prevenció.
2. Donar a conèixer les malalties que afecten a la gestació, fetus, part, postpart i nou-nat, la seva etiologia, diagnòstic, tractament i prevenció.
3. Acostar l'estudiant al món agrari i professional, estimulant-lo a la investigació i a la crítica.

PROGRAMA TEÒRIC

PROBLEMES DEL MASCLE

1. Problemes de l'acoplament o del semen: Causes primàries. Causes secundàries.
2. Trastorns de l'aparell genital: Testicle. Epididim. Conducte deferent i ampolla. Glàndules accessòries. Síndrome prostàtic del gos. Prepuci. Penis. Escrot.

PROBLEMES DE LA GLÀNDULA MAMARIA

3. Trastorns en la funció glandular: Agalactia-hipoagalactia. Lactació en nul·lipares i femelles en gestació avançada.
4. Trastorns circulatoris: Hemolàctia. Edema mamari. Hematomes.
5. Problemes de la pell de la mamella i mugró: Causes infeccioses i parasitàries. Altres causes. Ferides. Mugrons supernumeraris. Incontinència làctica.

6. Mamitis en vaca: Concepte e importància econòmica. Mamitis contagioses. Mamitis ambientals. Microorganismes esporàdics.

7. Problemes mamaris en petits remugants: Trastorns en la lactació. Trastorns durant el secatge. Profilaxi i control.

8. Problemes mamaris en la truja: Agalàctia-hipoagalàctia; Mamitis aguda. Mamitis en la conilla. Problemes mamaris en l'euga. Problemes mamaris en gossa i gata: lactació en la pseudogestació de la gossa; Mamitis i mastosi.

PROBLEMES DE LA FEMELLA

9. Problemes ovàrics: Causes congènites. Causes adquirides: Hemorràgia ovàrica; Ooforitis; Tumors.

10. Problemes d'oviductes i de matriu: Causes congènites i causes adquirides: Hidrosalpinx i piosalpinx; Salpingitis i obstruccions. Inflamacions uterines: Endometritis; Metritis; Piometra. Pneumometra. Urometra. Tumors.

11. Problemes de cervix, vagina i vulva: Causes congènites. Inflamacions. Lesions traumàtiques. Pneumovagina. Urovagina. Neoplàsies. Altres

12. Trastorns de la funcionalitat endocrina i ovàrica: Atròfia -distròfia ovàrica. Trastorns de l'ovulació: Retard en la ovulació i Anovulació. Zels silencis. Zels i cicles irregulars.

TRASTORNS DE LA GESTACIÓ

13. Mortalitat embrionària: Concepte i repercussions econòmiques. Causes extrínseques i intrínseques a la mare. Causes d'origen embrionari. Concepte de femella repetidora.

14. Avortament (per espècies): Definició i repercusió econòmica. Causes físiques, químiques, tòxiques, hormonals, ambientals i de maneig. Causes infeccioses d'avortament i infertilitat. Actuacions davant un problema abortiu.

15. Problemes materns no genitals: Trastorns relacionats amb la gestació. Trastorns no relacionats amb la gestació.

16. Afeccions de la matriu i vagina: Flux vulvar. Ruptura de la matriu. Gestació extrauterina. Hernia uterina. Prolapse vagino-cervical.

17. Problemes dels anexes fetals: Hidroamnios i hidroalantoides. Disminució o manca de líquids fetals. Alteracions del coriòn i placenta.

18. Problemes del fetus: Traumatismes. Desenvolupament fetal incomplet. Mort i retenció fetal. Momificació. Maceració. Enfisema. Gestació supernumerària. Teratologia.

19. Prolifícitat. Factors que afecten a la prolifícitat i prevenció (per espècies).

POBLEMES OBSTÈTRICS

20. Part distòcic: Concepte i repercussió econòmica. Pronòstic i moment d'actuació. Accions preliminars. Material.

21. Distòcia materna: Problemes en les contraccions uterines. Problemes del canal del part. Desituació uterina.

22. Distòcia fetal: Trastorns de la presentació. Trastorns de la posició. Trastorns de l'actitut. Altres causes.

23. Problemes originats per la sortida del fetus: Hemorràgia. Traumatismes i lesions del canal del part i altres estructures. Parèsies i luxacions.

TRASTORNS PUERPERALS

24. Eversió i prolapse: Causes, diagnòstic i tractament del prolapse de matriu. Eversió i prolapse del recte i bufeta de l'orina.

25. Retenció de secundines: Etiologia i patogènesi. Diagnòstic. Pronòstic i tractament.

26. Atonia uterina. Colapse puerperal. Retard en la normalització uterina. Subinvolució de les zones d'implantació.

27. Metritis sèptica. Metritis i piometra. MMA. Laminitis. Tetanos y gangrena gaseosa. Cervicitis, vaginitis, vestibulitis i vulvitis.

28. Malalties metabòliques: Hipocalcèmia de la vaca. Cetosi. Tetània o eclàmpsia de l'euga. Tetània o eclàmpsia de la gossa. Hemoglobinúria postpart.

PROBLEMES NOUNATALS

29. Nounat (per espècies): Traumatismes obstètrics. Mort aparent. Retenció del mecòni. Hemorragia i hernia umbilical. Onfaloflebitis. Persistència de l'uraco. Isoeritrolisi nounatal del poltre. Infeccions generals.

PROGRAMA PRÀCTIC

1. Valoració del semen d'una explotació porquina
2. Diagnòstic laboratorial de problemes mamaris.
3. Exploració clínica de la glàndula mamària de ovelles, cabres i vaques amb problemes mamaris.
4. Exploració clínica d'una euga reproductora.
5. Realització d'exercicis obstètrics al simulador de parts amb fantomes o animals morts.
6. Ecografia d'aparells genitals d'escorxador de truja, vaca i euga.

AUTOAPRENENTATGE

1. Elaboració d'un protocol d'exploració d'un mascle amb problemes reproductius
2. Elaboració d'un protocol d'exploració d'una femella amb problemes reproductius
3. Elaboració d'un protocol de visita d'una explotació porcina amb problemes reproductius

SEMINARIS

1. Protocol d'exploració d'un animal amb problemes reproductius
2. Resolució del protocol del mascle amb problemes
3. Resolució de la pràctica de valoració seminal
4. Resolució del protocol de la femella amb problemes
5. Casos clínics de petits animals
6. Protocol d'estudi d'una explotació porcina
7. Casos clínics ovins
8. Casos clínics equins
9. Problemes nounatals

CONFERENCIES

Exposició de problemes reproductius actuals en diferents espècies domèstiques (a carreg de veterinaris clínics).

VIDEUS

1. Mastitis Prevention and Control
2. Ultrasound evaluation of a mare's reproductive tract
3. Cesària en la vaca
4. Problemes obstètrics en vaca i truja. Fetotomia
5. Castració del cavall

CONSIDERACIONS I METODE D'AVUACIÓ

1. Les pràctiques són obligatòries i es guarden d'un curs per a l'altre. La no realització de les pràctiques pot representar una disminució de 0,25 en la nota final, en cas de no justificació.
2. La matèria donada a les pràctiques, videus i seminaris entra a l'examen. La participació en els seminaris serà tinguda en compte en la nota final.
3. L'examen és de tipus test amb 4 opcions i les respostes negatives resten 0,33 punts.

BIBLIOGRAFIA USADA I RECOMENADA

Current Therapy in Theriogenology 2. Morrow. Saunders, 1986. ISBN-07216-65802

Veterinary reproduction and obstetrics. Arthur. Saunders, 7ma. edició. 1996.

Fertilidad e infertilidad. Laing. Interamericana, 1990

Fertility and Obstetrics in the Horse. Allen, W.E.. Blackwell Scientific Publications, 1988.

Equine reproduction. Mckinnon A.O. y Voss J.L.. Lea and Febriger, 1993. ISBN 0-8121-1427-2.

Fertility and Obsterics in Cattle. Noakes D.E.. Blackwell Scientific Publications, 1986.

Canine and feline endocrinology and reproduction. Feldman and Nelson. 2nd edition. W.B. Saunders Company. Philadelphia. 1996

Fertility and Obstetrics in the Dog. Allen, W.E.. Blackwell Scientific Publications, 1992. ISBN 0-632-02933-1

Reproductive Clinical Problems in the Dog. Jones D.E. y Joshua J.O. 20 edición. Wright, 1988. ISBN 0-7236-0978-0

Reproduction du chien et du chat. Les indispensables de l'animal de compagnie. Dumon Ch. Et Fontbonne A.. P.M.C.A.C.. Paris, 1992.

Diseases of Swine. Leman A.D.. Iowa State University Press. Capitol de reproducció.